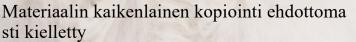
MOTIVOINTI

Ulkona ollessaan koira usein tuntuu unohtavan kaiken sen, minkä se sisällä osaa.

Tämä johtuu usein ärsykkeiden paljoudesta ulkona.

Häiriöitä on todella paljon enemmän mitä sisällä, ja jo pelkkä hajumaailma voi saada koiran sekaisin.

Haistelu on koirille paitsi lajityypillistä, niin tietyille roduille myös rotutyypillistä toimintaa. Rodusta ja yksilöstä sekä ympäristöstä johtuen tarve voi olla joko suuri tai pieni.

Koiran haistelu lenkillä on kuin se lukisi sanomalehtiä: se saa lenkillä paljon mielenkiintoista informaatiota ympäristöstään. Myös eri vuodenajat voivat lisätä tarvetta muunmuassa reviirin merkitsemiseen.

Meidän ihmisten on muistettava, että koiran hajuaisti on uskomaton. Se on heidän ensisijainen tapansa tutkia maailmaa. Haistelu on kaikille koirille lajityypillistä toimintaa – ja mikä parasta, se rauhoittaa.

Koirien kirsussa on 870 hajureseptoria, kun puolestaan ihmisellä niitä on vain reilu kolmesataa. Tämän lisäksi koirien nenässä on enemmän erilaisiin hajumolekyyleihin reagoivia reseptoreita kuin ihmisillä.

Kun käytämme koiraamme lenkillä, sitä voisi verrata siihen kun itse luemme sanomalehtiä ja perehdymme päivän uutisiin. Koira saa valtavasti tietoa hajuista, ja tekee facebook-päivityksiä jättämällä omia hajujaan.

Miten sanomalehteä lukiessa ja omaa aluettaan merkitessä voisi keskitttyä joihinkin omistajan hokemiin käskyihin?

Yleistäminen:

Perustaitojen yleistäminen ja niiden harjoitteleminen ulkona joka paikassa unohtuu usein, jolloin kriteerin nousu on koiralle liian suuri siirryttäessä olohuoneesta vilkkaalle kadulle. Tatojen harjoittelun yleistäminen kannattaa aloittaa ulkona asteittain, ja vaikeuttaa hiljalleen lisäämällä erilaisia häiriöitä yhä enenevissä määrin.

Palkan tulee olla jotakin niin hyvää, että koira tahtoo sitä tavoitella ulkonakin. Palkan täytyy olla koiran mielestä hyvä (Huom.KOIRAN mielestä, ei omistajan).

Jos kuivaruokanappula ei voita ympäristön hajuja, vaihda se parempaan.

Joillekin koirille vahvisteena voi toimia pelkkä eteenpäin pääsy, tai haju jonne koira vetämisellään pyrkii.

Leikkiäkin voi käyttää vahvisteena, muistaen vain sen kiihdyttävän vaikutuksen ja sen että leikin on oltava omistajan hallinnassa.

Arkojen koirien kanssa leikki voi toimia tsemppaavana tekijänä, nostaen itsetuntoa ja hyvänolonhormoneja pelottavassa tilanteessa.

Jos ruoka ei tunnu motivoivan, kannattaa miettiä esimerkiksi ruokakupin poistamista ja kaiken ruoan antamista taskusta, palkkana oikeista toiminnoista.

Häiriöt

Ympäristön häiriöitä lenkillä voi olla esimerkiksi autot, pyörät, mopot, ohi juoksevat lapset ja niin edelleen.

Jos koira on hyvin saalisviettinen tai paimensukuinen, voivat nämä ärsykkeet laukaista metsästyskäyttäytymisketjun, joka ei ole toivottavaa käytöstä lenkkeillessä kaupungin vilskeessä.

Lenkillä ollessamme koira voi törmätä myös ärsykkeisiin, jotka laukaisevat siinä metsästyskäyttäytymisketjun. Tämä on sama refleksi, kuin autoa ajavalla ihmisellä jos auton eteen hyppäisi yllättäen ihminen.

Käytös napsahtaa päälle luonnostaan, eikä koira voi sille usein mitään, se tulee ikäänkuin "selkärangasta". Jos käytös ehtii napsahtaa päälle, ei omistajan kiellot enää auta, vaan menevät kuin kuuroille korville.

-

Kyse on FAP:eista (Fixed action patterns), johon muunmuassa metsästyskäytös koirilla kuuluu. Ne ovat sisäsyntyisiä käytöksiä, jotka ovat koirille lajityypillisiä. Rotujalostuksella on pystytty vaikuttamaan siihen, mitä osia tästä käytösketjusta koira toteuttaa (saalistaja jahtaa, pysäyttää, terrieri tappaa, paimen paimentaa, ja niin edelleen).

Tällöin koiraa kiihdyttäviiin ärsykkeisiin tulee siedättää koira, asteittain. Usein tässä toimii vastaehdollistaminen ammattilaisen avulla, joka pystyy seuraamaan koiran eleitä ja ilmeitä harjoituksen ajan. Koira ei saa kiihtyä ärsykkeen nähdessään, sen ohi mennessä, tai jatkaessa matkaansa. Koiralle tulee saada tilanteisiin rauhallinen mielentila, jotta sen käytös pysyy omistajan hallinnassa, ja sen jälkeen opettaa sille korvaava käytös ohitustilanteisiin (kts.ohje "ohittaminen").

Myös tilanteiden ennakointi mahdollisuuksien mukaan ja luopumisharjoittelut kuuluvat hyvään lenkkikäytökseen.

Reittivalinnat

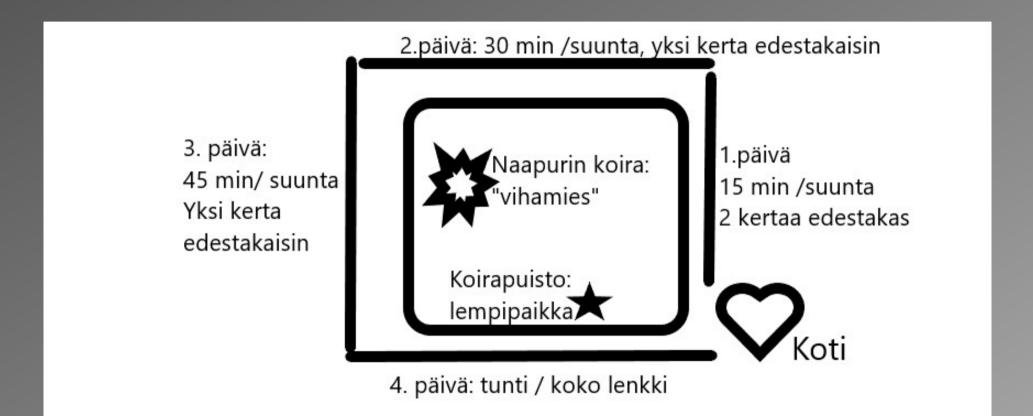
Jos koirasi on helposti kiihtyvä, saattaa olla parempi mennä samoja vanhoja polkuja kuin hakeutua aina uusiin paikkoihin.

Voit tehdä lenkeistäsi kartan selkeyttääksesi reittejä itsellesi. Mieti karttaan "vaaran paikat" lenkin varrella: mitkä paikat ovat koiralle vaikeita ohittaa; voitko ottaa välimatkaa: miten palkkaat, millä palkkaat.

Joitakin koiria kiihdyttää myös ympäristön vilkkaus. Koiraasi tarkkailemalla näet, mikä sitä kiihdyttää. Jotkut koirat reagoivat myös avariin paikkoihin, mutta esim.metsässä kulkevat rauhallisemmin.

Uusiin lenkkipolkuihin tutustumisen voi tehdä myös pätkissä ja katsoa rauhoittaako se koiraa ks. seuraava sivu).

TSEMPPIÄ MATKAAN!

Jos ongelmia ilmaantuu, ota etäyhteys!

